

Ҳожиларга 30 тавсия

09:00 / 13 июнь 1785

Ҳаж сафарини бошлашдан олдин гуноҳлардан астойдил тавба қилиш лозим. Зеро, ҳаж сафаридан энг муҳим ва асл мақсад ҳам гуноҳлардан тавба қилишдир.

Тавбанинг қабул бўлиши учун эса тавба қилувчи кишининг зиммасида ҳеч бир банданинг ҳаққи қолмаслиги керак. Бирор кишига жисмоний, молиявий ёки маънавий зарар етказган бўлса, унинг ҳаққини адо этсин, ундан кечирим сўрасин, розилигини олсин. Агар зиммасида бирор кишининг омонати бўлса, уни ҳам кайтарсин.

Шундан сўнггина дил ва фикрни бир жойга жамлаб, Аллоҳга астойдил тавба қилсин, шунда тавба ҳақиқий ҳисобланиб, унинг қабул бўлишига умид боғласа бўлади.

Ҳаж сафарини ният қилган кишига қуйидаги тавсиялар берилади:

1. Ҳажга кетаётган киши кимлардан норизо бўлса, улар билан учрашиб, уларнинг ҳам, ўзининг ҳам кўнглини соф қилиб олсин.
2. Бирор кишига зулм қилган бўлса, ундан кечирим сўраб олсин.
3. Бирор кишининг молини ноҳақ еган бўлса, ўша нарсанинг мислини у кишининг ўзига ёки у вафот этган бўлса, меросхўрларига берсин.
4. Ҳамма гуноҳлардан тавба қилсин.

5. Ота-онасининг розилигини олиб, кейин сафар қилсин.
6. Хотини ва бола-чақасини хотиржам қилиб, сўнг сафарга чиқсин.
7. Зиммасида кимнингдир қарзи бўлса, уни адо қилиб, кейин сафар қилсин.
8. Яхши ва солиҳ инсонлар билан сафарга чиқсин.
9. Ҳажнинг зарурий масалаларини ўрганиб ва тушуниб олсин.
10. Ҳаж амаллари ҳақидаги китобни ўзи билан бирга олиб кетсин.
11. Ҳаж сафарини холис ибодат жиҳатидан қилсин, токи унда бирор тижорат асосий мақсад бўлмасин.
12. Ўзидан риёкорлик ва шуҳратни узоқ қилсин.
13. Бутун сафар бўйи камтарлик ва хоксорлик билан юрсин.
14. Зарурий нарсаларни сотиб олишда нархини зиёда тортишмасин.
15. Сафар давомида пулини сарф қилишга зикналик қилмасин.
16. Ҳамроҳларига пул сарф қилишда ҳам бағрикенг ва сахий бўлсин.
17. Уйдан чиқиб кетиш вақтида муҳтож кишиларга садақа қилсин.
18. Сафар мобайнида заруратманд кишиларга харж қилиш ниятида пулни кўпроқ олсин.
19. Уйда икки раъкат намоз ўқиб, сўнг йўлга чиқсин.
20. Кетиш вақтида дўстлар билан қўл бериб хайрлашсин ва улардан дуо олсин.
21. Одамлар ҳам ҳажга кетаётган кишидан дуо қилишини сўрасинлар.
22. Сўнг сафар дуосини ўқисин.
23. Сафар мобайнида қаерга тушса, ўша ерда икки раъкат намоз ўқиб олиш мустаҳабдир (фазилатлидир). Шунинг учун ҳожи ватани, Жидда ёки Мадина аэропортларида имконият бўлса икки раъкатдан намоз ўқиб олсин.
24. Сафар чоғида Аллоҳни кўпроқ зикр қилиб, ўзи, ота-онаси, фарзандлари, аҳли оиласи ҳамда барча мусулмонлар ҳаққига кўпдан-кўп дуолар қилсин.
25. Сафар давомида уришиб-тортишиш, зиён етказиш, тил билан озор бериш ва бошқа шу каби салбий одатлардан қаттиқ сақлансин.
26. Ҳар кимни муҳаббат ва юмшоқлик билан қаршиласин.
27. Намозларни жамоат билан ўқишга аҳамият берсин.
28. Баъзи мамлакат одамлари хуфтон намозини шом вақтида ўқиб олишса, уларга эътибор қилмасдан намозларни ўз вақтида ўқисин.
29. Имкон қадар суннат ва нафл намозларни ҳам ўқишга ғайрат қилсин.
30. Самолётда ҳам намоз ўқиш учун жой топилади. Намоз вақти кириб, ерга қўнгунча унинг қазо бўлиш эҳтимоли туғилса, одамларга озор бермасдан ўқиб олсин.

**«Ғунятун-носик» китобидан
«Ҳилол» журналининг 6(39) сонидан олинди**

*Ушбу мақола Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг
2023 йил 14 мартдаги 03-07/1733-рақамли хулосаси асосида тайёрланди*